

ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΙΕΣ ΤΥΨΕΙΣ ΣΕ ΕΠΟΧΕΣ ΗΘΙΚΗΣ ΣΗΨΗΣ

Οι αρχαίοι προγονοί μας κατά την προσφιλή τους τακτική προσωποποιούσαν ή και θεοποιούσαν τα αγνώστου προελεύσεως ή αιτίας φαινόμενα μέχρι να δυνηθούν να τα εξερευνήσουν και να διαπιστώσουν την πραγματική πηγή ή αιτία τους. Στο πλαίσιο αυτό είχαν προσωποποιήσει τις βασανιστικές ενοχές για ανίερες ή απάνθρωπες πράξεις, με τις τρομερές Ερινύες. Επρόκειτο για ανθρωπόμορφα πλάσματα γυναικείας μορφής που καταδίωκαν και βασάνιζαν τους τελεστές των εγκλημάτων ημέρα και νύκτα, μέχρι να πληρώσουν γι' αυτά με φρικτό τρόπο, εκτός κι αν έβρισκαν τον τρόπο να εξιλεωθούν.

Μια από τις γνωστές αναφορές στις Ερινύες και στον ανίελο βασανισμό του ενόχου είναι η περίπτωση του μητροκτόνου Ορέστη, που ήταν τόσο δημοφιλής μεταξύ των αρχαίων τραγωδών. Όσο όμως κι αν τρομοκρατούσαν ή γοήτευαν οι ιστορίες περί των Ερινυών, σταδιακά απώλεσαν -ως προϊόν δεισιδαιμονιών- τα ερείσματά τους στο μυαλό και στην καρδιά των προγόνων μας και αντικαταστάθηκαν από τις τύψεις συνειδήσεως.

Οι τύψεις εμφανίζονται ως σκέψεις ενοχής ή μεταμέλειας γι' αυτά που πράττει ο άνθρωπος ηθελημένα ή αθέλητα, κατά των άλλων ή του εαυτού του. Στις περισσότερες των περιπτώσεων συνοδεύονται από έντονα αρνητικά συναισθήματα που επηρεάζουν βασανιστικά την ψυχολογική του κατάσταση. Θα μπορούσαν να παρομοιασθούν με πνευματικούς ιούς που επαναλαμβάνουν στον νου του φορέα την ίδια δέσμη αρνητικών σκέψεων, οι οποίες επεκτείνονται και ισχυροποιούνται όσο δεν αναλαμβάνεται κάποια δράση προς αντιμετώπισή τους. Ασκούν εμμέσως, μια αυξανόμενη ψυχοπνευματική πίεση στον υποκείμενο σ' αυτές και τον άγουν είτε στη διόρθωση της ενοχικής πράξης είτε στον συμβιβασμό με την απώλεια της συνειδησιακής και ψυχικής του ισορροπίας.

Αναμφίβολα, οι τύψεις λειτουργούν ως ένα είδος προειδοποίησης περί της παραβίασης του ορθού ή του αγαθού που βρίσκονται ως θεϊκές αρχικά και στη συνέχεια ως ποιοτικές αποτυπώσεις, στο θυμικό του ανθρώπου. Υπό αυτές τις προδιαγραφές αποτελούν μια ασφαλιστική δικλείδα διατήρησης της ισορροπίας στις ανθρώπινες σχέσεις. Μια ισορροπία απαραίτητη για την αποφυγή μετατροπής της κοινωνίας σε στίβο σκληρού ανταγωνισμού και αντιπαλότητας πολιτισμένων μεν, απάνθρωπων δε μελών. Αν και οι νόμοι παίζουν τον κύριο ρόλο στην προσπάθεια αυτή δεν είναι ικανοί από μόνοι τους να αποτρέψουν τους ανθρώπους από την τέλεση εγκλημάτων ή να τους φέρουν σε μετάνοια γι' αυτά.

Επικουρικά και συμπληρωματικά, στην ενέργεια των γραπτών και άγραφων νόμων, δρουν οι τύψεις. Συμβάλουν σθεναρά, στη διατήρηση των συνειδησιακών αναχωμάτων και στην κατ' επέκταση εξασφάλιση της ευταξίας, ευνομίας και ευημερίας της κοινωνίας. Για τον λόγο αυτό και κατά την αρχαιότητα η ύπαρξη και η δράση τους, προβαλλόταν επισταμένως σε όλα τα ηθοπλαστικά δρώμενα.

Δυστυχώς, παρά την ύπαρξη των νόμων και των τύψεων οι άνθρωποι συνεχίζουν να πράττουν το κακό υποκύπτοντας στην ισχυρή φυσική τους ροπή προς αυτό. Βέβαια χωρίς την ύπαρξη των τύψεων η κατάσταση θα ήταν πολύ χειρότερη, αν και πλέον η αποτελεσματικότητά τους και η αυθεντικότητά τους τίθενται υπό αμφισβήτηση. Καθώς η συνείδηση αποτελεί τη βάση δεδομένων για την

ενεργοποίηση ή μη των τύψεων, αν αυτή δεν υποστηρίζει την αλήθεια, το κάλλος και το αγαθό, τότε και τα αντανakλαστικά των τύψεων θα είναι λανθασμένα και υποτονικά.

Ειδικότερα σήμερα, η συνειδησιακή κατάσταση του ανθρώπου είναι δραματική καθώς παρασύρθηκε από το **ρεύμα αποθητικοποίησης του ανθρώπινου βίου και τη συνεπακόλουθη ηθική σήψη και οδηγήθηκε** στο χείλος της πλήρους απανθρωποίησης της. Κατάσταση που ο σύγχρονος μεταμοντέρνος άνθρωπος δεν μπορεί να αναγνωρίσει λόγω της αλαζονικής ιδεολογικής τύφλωσής του, **με συνέπεια εκτός των άλλων, να δέχεται και τη φίμωση ή νέκρωση της αυθεντικής συνείδησης**. Στην θέση της **αναπτύσσεται και επικρατεί πλέον, ένα άβουλο είδωλό της, μια ψευδο-συνείδηση** δια της οποίας ενεργοποιούνται και οι αντίστοιχες ψευδείς τύψεις.

Τα μέλη της προοδευτικής ανθρωπότητας **υπό το άλλοθι που τους παρέχει το μη αυθεντικό σύστημα συνείδησης-τύψεων, νιώθουν** στην πλειονότητά τους **ηθικά δικαιωμένα**, αν και δρουν σε πεδία ψέματος, ασχήμιας και κακού. **Περιστασιακά** προς εδραίωση του εσωτερικού τους αισθήματος δικαίου, και προς επίδειξη της συνειδησιακής ακεραιότητάς τους, **συμπάσχουν υποθετικά δια εικονικών τύψεων** σε δημοφιλείς καταστάσεις άδικων συμπεριφορών και πράξεων. Οι εν λόγω υποκριτικές πρακτικές παραπλανούν και **οδηγούν τους ανυποψίαστους ακροατές ή θεατές τους, σε απώλεια συνείδησης** και αλλοίωση της προσωπικότητάς, **καθιστώντας τις συναφείς τύψεις** όχι απλά εικονικές αλλά και **κροκοδείλιες**.

Πόσο επίκαιρες είναι σήμερα, οι κροκοδείλιες τύψεις της πλειονότητας του χριστεπώνυμου πλήθους **για την άδικη καταδίκη του Χριστού** σε σταυρικό θάνατο; **Πόσες ενοχές νοιώθουμε** για τη στάση που τήρησαν απέναντι στον Σωτήρα τους οι Γραμματείς, οι Φαρισαίοι, ο Πιλάτος και ο αγνώμων όχλος των Εβραίων; **Πόσο μας πνίγει το δίκιο του Χριστού και ξεχειλίζει η δίκαιη οργή μας** για τους φυσικούς και ηθικούς αυτουργούς του θανάτου Του; **Πόσο εύκολα πειθόμαστε και αποδεχόμαστε την αληθοφάνεια των υπερπροβαλλόμενων κροκοδείλιων τύψεων** τις οποίες και υιοθετούμε, αναπτύσσοντας ψευδο-συνείδηση η οποία και αλλοιώνει προς το χειρόν, υγιή στοιχεία της προσωπικότητάς;

Άραγε, θέλουμε η ενθύμηση της αναστάσεως του Χριστού να ανοίξει τα πνευματικά μας μάτια, για **να αναγνωρίσουμε τη θλιβερή συνειδησιακή κατάσταση στην οποία έχουμε περιέλθει** ατομικά και συλλογικά; **Θέλουμε να επαναφέρουμε τη συνείδησή μας στις αρχικές θεϊκές προδιαγραφές** και να νιώθουμε αυθεντικές τύψεις, όχι γι' αυτά που έχουν πράξει κάποιοι άλλοι, αλλά για τα φαύλα που έχουμε πράξει εμείς οι ίδιοι;

Η αποδοχή των ανωτέρω «θέλω», είναι κρίσιμη για την ενσωμάτωσή τους δια της επιμονής και υπομονής, στη θέληση του ανθρώπου. **Η θέληση δε έχει τη δυναμική να προάγει την πίστη για την επίτευξη τόσο** όσων είναι ανθρωπίνως δυνατά, όσο και **των αδυνάτων από τον αναστημένο Υιό του Θεού**, που δύναται τα πάντα.

Καλή Ανάσταση και Καλό Πάσχα!

16 Απριλίου 2025

Στέλιος Κάλφας